

ПРАВОБЕРЕЖНА ТА ЛІВАБЕРЕЖНА ГЕТЬМАНЩИНА В 60-70-Х РР XVII СТОЛІТТЯ.

1. Заповніть пропуски у таблиці.

Вересень- жовтень 1667 р.	
	Підгасцька угода між представником Речі Посполитої Яном Собеським і гетьманом Правобережної України Петром Дорошенком.
Червень 1668 р.	
	Проголошення Дем'яна Многогрішного гетьманом.
	Прийняття Д. Многогрішним «Глухівських статей»
	Прийняття П. Дорошенком протекторату Османської імперії.
Серпень 1669 р.	
	Прийняття М. Ханенком «Острозьких статей».
17 червня 1672 р.	
	Бучацький мирний договір
Жовтень 1676 р.	
	Повернення до влади на Правобережжі Ю. Хмельницького
Серпень 1677 р.	
	Другий чигиринський похід турецької армії

2. Поєднайте події з історичними особами, які були до них причетні.

Петро Дорошенко

Підписав
«Конотопські статті»

У 1668 р. ненадовго
об'єднав Лівобережну
і Правобережну
Гетьманщини

Заснував
гетьманську
резиденцію в м.
Батурин

Дем'ян Многогрішний

Підписав
Підгаєцький договір
з Річчю Посполитою

Підписав «Глухівські
статті»

Очолював козацьке
військо під час І
чигиринського
походу турків

Іван Самойлович

Хотів відновити
права України часів
Б. Хмельницького

17 березня 1674 р.
був проголошений
гетьманом обох
берегів Дніпра

Прийняв протекторат
Османської імперії

3. Проаналізуйте основні положення «Московський статей», підписаних І. Брюховецьким, «Глухівських статей», підписаних Д. Многогрішним, «Конотопських статей», підписаних І. Самойловичем та зробіть висновок, як змінювалося ставлення Московського царства до Гетьманщини. З'ясуйте причини таких змін. Свою відповідь запишіть.

За Московськими статтями українські міста і землі переходили під безпосередню владу московського царя. Гетьманському уряду заборонялось вступати в дипломатичні зносини з іноземними державами. Обмежувалось право вільного обрання гетьмана, вибори якого мали проходити лише з дозволу царя і в присутності московських послів, новообраний гетьман мав приїздити до Москви на затвердження.

Кількість московських військ в Україні збільшувалась до 12 тис., причому український уряд зобов'язувався постачати їм власним коштом харчі. Військові гарнізони розміщувалися тепер крім головних полкових міст і в Полтаві, Кременчуці, Новгороді-Сіверському, Каневі і навіть на Запоріжжі (у фортеці Кодак). Збирання податків з українського населення (за винятком козаків) покладалось на московських воєвод і всі збори мали йти у царську казну. Українська Церква переходила у підпорядкування Московському Патріарху. Фактично лише козацький стан зберігав свої автономні права.

Згідно з Глухівськими статтями:

- московські воєводи залишилися лише в п'ятих містах — Києві, Переяславі, Чернігові, Ніжині і Острії, де вони не мали права втручатись у справи місцевої адміністрації;
- козацький реєстр встановлювався в розмірі 30 тис. чоловік;
- гетьман мав право утримувати 1 тис. чоловік найманого війська;
- податки збирались винятково козацькою старшиною;
- одночасно гетьману заборонялось вступати у відносини з іноземними державами;
- значно обмежувався перехід селян у козацтво.

Умови Конотопських статей були наступними:

1. Гетьманові заборонено підтримувати зовнішні відносини без царської згоди, особливо з П. Дорошенком
2. Заборонено допомагати П. Дорошенку в його боротьбі з Річчю Посполитою.
3. Гетьман не мав права карати та позбавляти старшину посад без згоди старшинської ради.
4. Розпущені наймані гетьманські війська
5. Скасовувалося положення про обов'язкову участь української делегації в російсько-польських переговорах, де мова йтиме про українські справи.

4. Розгляньте фрагмент карти.

Визначте, які саме українські території позначені наступними цифрами:

1

2

3

4

5